

Komentář

Produkce zemědělského odvětví (PZO) vyjádřená v základních běžných cenách byla v roce 2006 ve výši 102 265,4 Kč. V roce 2007 se PZO rapidně zvýšila o 17,4 % na 120 076,7 mil. Kč. Příčinou této změny byl prudký nárůst rostlinné produkce o 34,3 %, a to především vlivem navýšení cen jednotlivých komodit, živočišná produkce se zvýšila o 2,5 %.

Porovnáme-li zemědělskou produkci v základních stálých cenách roku 2000, pak se PZO zvýšila v roce 2007 proti roku 2006 o 3,4 %, z toho rostlinná produkce o 6,7 %, živočišná produkce o 1,8 %.

Rostlinná produkce se v roce 2006 podílela na PZO v základních běžných cenách 48,4 %, v roce 2007 to bylo 55,3 %, z čehož nejvýznamnější zastoupení na rostlinné produkci měly v obou letech obiloviny (38,3 % v roce 2006 a 46,1 % v roce 2007) a technické plodiny (26,6 % v roce 2006 a 21,8 % v roce 2007). Podíl produkce brambor na rostlinné produkci byl 5,9 % v roce 2006 a 6,7 % v roce 2007. Produkce brambor byla v roce 2007 z důvodu velkého zvýšení průměrné ceny i vyššího objemu sklizně vyšší o 51,6 % než v roce 2006. Živočišná produkce byla zastoupena v roce 2006 na PZO v základních běžných cenách 46,7 %, v roce 2007 to bylo 40,8 %. Nejvýznamnější podíl na živočišné produkci představovaly v obou letech výroba mléka (42,2 % v roce 2006 a 43,1 % v roce 2007) a chov jatečných prasat (25,1 % v roce 2006 a 23,2 % v roce 2007). Zbytek do celkové PZO vedle rostlinné a živočišné produkce tvořila zemědělská práce prováděná dodavatelsky, tj. produkce zemědělských služeb (2,3 % v roce 2006 a 1,9 % v roce 2007) a nezemědělské vedlejší činnosti (neoddělitelné); 2,6 % v roce 2006 a 1,9 % v roce 2007.

Mezispotřeba (MS) se v roce 2006 podílela na PZO v tržních cenách 74,8 %, v roce 2007 to bylo 72,1 %. V tom byla nejvíce zastoupena mezispotřeba krmiv, a to 38,0 % v roce 2006 a 41,1 % v roce 2007. Mezispotřeba meziročně stoupla o 13,2 %.

Hrubá přidaná hodnota v základních cenách (HPH) v roce 2006 činila 25 746,5 mil. Kč. V roce 2007 se zvýšila o 29,9 % na 33 453,2 mil. Kč. Po odečtení spotřeby fixního kapitálu (SFK) dostaneme čistou přidanou hodnotu v základních cenách (ČPH), jež byla v roce 2006 ve výši 12 245,6 mil. Kč, a meziročně vzrostla o 61,9 % na 19 829,4 mil. Kč v roce 2007.

Důchod z faktorů v roce 2006 činil 31 904,5 mil. Kč a meziročně stoupl o 22,5 %, tudíž v roce 2007 byl 39 078,7 mil. Kč. V roce 2006 náhrady zaměstnancům činily 20 558,6 mil. Kč, v roce 2007 došlo k nárůstu náhrad zaměstnancům o 2,7 % na 21 119,1 mil. Kč.

V roce 2007 se zvýšil důchod z faktorů v zemědělství na celkovou roční pracovní jednotku (na 1 AWU), vyjádřený indikátorem A, oproti roku 2006 o 23,1 %. Deflátor (implicitní cenový index HDP v tržních cenách) v roce 2007 byl 106,6 %.

Hlavním důvodem výše uvedeného zvýšení byl růst objemu rostlinné produkce v roce 2007 o 5,6 % (vyjádřený v cenách předchozího roku).

Obiloviny jsou nejdůležitějším produktem zemědělství v ČR a v roce 2007 se zvýšil objem výroby obilovin v základních běžných cenách o 51,4 %, objem výroby obilovin v cenách předchozího roku byl vyšší o 13,4 %, reálné výrobní ceny se zvýšily o 33,5 %. U brambor došlo k růstu objemu produkce v cenách předchozího roku (20,3 %) i reálných výrobních cen (21,2 %). U olejnin došlo ke zvýšení objemu produkce v cenách předchozího roku (6,8 %) při zvýšení reálných výrobních cen (11,8 %). Pro celkovou rostlinnou produkci roku 2007 byla průměrná reálná výrobní cena o 19,5 % vyšší než v roce 2006 a vyšší objem výroby způsobil i celkový nárůst reálné hodnoty rostlinné výroby v základních cenách o 26,0 %.

Reálná hodnota produkce skotu ve výrobních cenách klesla o 6,7 %, ke snížení došlo i v základních cenách (-7,1 %). U prasat, jež jsou druhým nejvýznamnějším produktem našeho zemědělství, došlo ke snížení reálné výrobní ceny (-14,4 %) a přes vyšší objem výroby (3,9 %) poklesla i reálná hodnota ve výrobních i základních cenách (-11,1 %). Reálná hodnota produkce drůbeže ve výrobních i základních cenách stoupla o 4,8 % v důsledku zvýšení reálné výrobní ceny (2,7 %) i objemu produkce drůbeže v cenách předchozího roku (2,1 %).

Mléko zaujímá významnou pozici v českém zemědělství. Reálná hodnota produkce v základních cenách klesla o 1,8 % a objem produkce vyjádřený ve výrobních cenách předchozího

roku byl v roce 2007 o 0,4 % pod úrovní roku 2006. Reálná hodnota celkové živočišné produkce se snížila v základních cenách o 3,8 %.

Objem produkce zemědělského odvětví (vyjádřený v cenách předchozího roku) se snížil o 1,5 %, reálná hodnota produkce v základních cenách se naopak zvýšila o 10,2 %.

Zvýšení reálné hodnoty mezispotřeby v základních cenách (6,2 %) bylo způsobeno především meziročním zvýšením spotřeby krmiv. Jednotlivé vstupy a výstupy se odrazily na konečném výsledku hrubé přidané hodnoty v základních cenách, kde v roce 2007 došlo k růstu reálné hodnoty o 21,9 %.

Při meziročním poklesu spotřeby fixního kapitálu v reálné hodnotě (-5,3 %) stoupla čistá přidaná hodnota v základních cenách, vyjádřená v reálné hodnotě o 51,9 %. Přes pokles ostatních daní na výrobu (-10,4 % v reálných hodnotách) a ostatních dotací na výrobu (-8,3 %) došlo k nárůstu míry reálného zemědělského důchodu z faktorů, který je základem pro výpočet příjmového indikátoru A, o 14,9 %. Objem vstupu pracovní síly do zemědělství byl v roce 2007 oproti předchozímu roku nižší o 6,6 %.

V zemědělství ČR představují výdaje na náhrady zaměstnancům nejdůležitější položku. V roce 2006 byl jejich podíl na důchodu z faktorů 64,4 %, v roce 2007 to bylo 54,0 %. V roce 2007 byly náhrady zaměstnancům v reálné hodnotě o 3,6 % nižší než v roce 2006 a čistý provozní přebytek se zvýšil o 48,5 %. Podnikatelský důchod, vyjádřený indikátorem C, se zvýšil v roce 2007 v reálné hodnotě o 78,9 %. Indikátor B, který vyjadřuje vývoj v reálném podnikatelském důchodu na neplacenou roční pracovní jednotku, stoupl v roce 2007 o 73,8 %.